

Valtuusto

29.01.2024

Kokoustiedot

Valtuusto

Aika 29.01.2024 klo 17:30 - 18:50

Paikka Valtuustotalo, Espoonkatu 5

Läsnä

Hopsu Inka	puheenjohtaja
Aaltonen Juri	valtuutettu
Aavaparta Tiina	valtuutettu
Alaviiri Kaisa	valtuutettu
Ali Abdirahman	valtuutettu
Ampuja Ari	valtuutettu
Aro Olli	valtuutettu
Arstila Leila	valtuutettu
Cederlöf Karin	valtuutettu
Elo Simon	valtuutettu
Elo Tiina	valtuutettu
Fagerström Noora	valtuutettu
Gestrin Christina	valtuutettu
Grönroos Simo	valtuutettu
Guzenina Maria	valtuutettu
Gästrin Eva-Lena	valtuutettu
Halkosaari Tommi	valtuutettu
Havu Isto	valtuutettu
Hietanen-Tanskanen Ira	valtuutettu
Hyrkkö Saara	valtuutettu
af Hällström Nina	valtuutettu
Jama Mohamed Ali	valtuutettu
Juvonen Arja	valtuutettu
Järvenpää Kaarina	valtuutettu
Järvinen Hannu	valtuutettu
Kajava Henna	valtuutettu
Karimäki Johanna	valtuutettu
Katainen Mervi	valtuutettu
Kauma Pia	valtuutettu
Kauste Mika	valtuutettu
Keisteri-Sipilä Elli	valtuutettu
Kemppi-Virtanen Pirjo	valtuutettu
Kerola Hannele	valtuutettu
Keronen Jiri	valtuutettu
Kilpijoki Kerttu-Liisa	valtuutettu
Kivekäs Liisa	valtuutettu
Koponen Noora	valtuutettu
Korhonen Henri	valtuutettu
Kurri Vanessa	valtuutettu

saapui klo 17.40 § 1

tilalla varavaltuutettu
Diana Răman

	Laakso Mikko	valtuutettu	
	Laakso Ville	valtuutettu	
	Lahtinen Teemu	valtuutettu	
	Laiho Mia	valtuutettu	
	Limnell Jarno	valtuutettu	
	Lindholm Julia	valtuutettu	
	Löyttyniemi Meri	valtuutettu	
	Markkula Markku	valtuutettu	
	Marttila Helena	valtuutettu	tilalla varavaltuutettu Ali Habiba
	Mykkänen Kai	valtuutettu	saapui klo 17.39 § 1
	Nevanlinna Risto	valtuutettu	saapui klo 17.39 § 1
	Nieminen Pinja	valtuutettu	tilalla varavaltuutettu Hertell Sirpa
	Nores Mia	valtuutettu	
	Palomäki Ulla	valtuutettu	tilalla varavaltuutettu Juuti Sini
	Partanen Henna	valtuutettu	
	Pentikäinen Aulikki	valtuutettu	
	Portin Anders	valtuutettu	
	Poutala Mika	valtuutettu	
	Puntila Päivi	valtuutettu	
	Ruoho Veera	valtuutettu	
	Räf Marika	valtuutettu	
	Sammallahti Tere	valtuutettu	
	Saramäki Sara	valtuutettu	tilalla varavaltuutettu Tuisku Sofia
	Savela Sari	valtuutettu	
	Seppälä Peppi	valtuutettu	
	Sistonen Markku	valtuutettu	
	Stenvall Nora	valtuutettu	
	Särkijärvi Jouni J.	valtuutettu	
	Uotila Kari	valtuutettu	tilalla varavaltuutettu Akinyemi Aino
	Valle Jaana	valtuutettu	
	Vanhanen Joel	valtuutettu	
	Vehmanen Emma-Stina	valtuutettu	
	Viljakainen Paula	valtuutettu	saapui klo 17.39 § 1
	Vuornos Henrik	valtuutettu	saapui klo 17.39 § 1
	Värmälä Johanna	valtuutettu	
	Ülle Auli	valtuutettu	
Muut saapuvilla olleet	Rinta-aho Harri	kasvun ja oppimisen toimialajohtaja	
	Isotalo Olli	kaupunkiympäristön toimialajohtaja	
	Konttas Ari	rahoitusjohtaja	
	Pajakoski Johanna	viestintäjohtaja	

Ala-Aho Virpi
Majuri Jouni

kaupunginreviisori
kaupunginsihteeri, sihteeri

Allekirjoitukset

Inka Hopsu

Jouni Majuri

puheenjohtaja

sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Diana Råman

Arja Juvonen

pöytäkirjantarkastaja

pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 05.02.2024

Käsitellyt asiat

Pykälä nro	Liite nro	Kokousasian otsikko	Sivu
§ 1		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	6
§ 2		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	7
§ 3		Valtuuston jäsenen luottamustoimen päätyminen	8
§ 4		Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamiehen eronpyyntö ja täydennysvaali	10
§ 5	1, 2	Länsi-Espoon lukion hankesuunnitelman hyväksyminen	15
§ 6		Valtuustokysymys lapsen oikeuksien toteutumisesta ja lapsibudjetoinnista	24
§ 7		Kokouksessa jätetyt aloitteet ja kysymykset	32

§ 1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Valtuusto oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 18.1.2024 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

7/35

Valtuusto

§ 2

29.01.2024

§ 2

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Diana Råman ja Arja Juvonen.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	8/35
Kaupunginhallitus	§ 3	08.01.2024
Valtuusto	§ 3	29.01.2024

Asianumero 8947/00.00.01/2021

Valtuusto 29.01.2024 § 3

§ 3

Valtuuston jäsenen luottamustoimen päättäminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto toteaa valtuutettu Ulla Palomäen (Kok.) luottamustoimen päättyneeksi.

Käsittely

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupunki on 5.1.2024 saanut tiedon Digi- ja väestötietovirastosta valtuutettu Ulla Palomäen (Kok.) kuolemasta.

Kuntalaki 17 § 2 mom: ”Jos valtuutetun on todettu menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, valtuuston puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan järjestyksessä ensimmäisen varavaltuutetun.”

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 08.01.2024 § 3

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

9/35

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 3
§ 3

08.01.2024
29.01.2024

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto toteaa valtuutettu Ulla Palomäen (Kok.) luottamustoimen päättyneeksi.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

10/35

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 340
§ 4

18.12.2023
29.01.2024

Asianumero 8947/00.00.01/2021

Valtuusto 29.01.2024 § 4

§ 4

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamiehen eronpyyntö ja täydennysvaali

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto valitsee Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamieheksi Jarno Mäkelän tilalle _____.

Käsittely

Puheenjohtaja ehdotti, että valtuusto valitsee Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamieheksi Jarno Mäkelän tilalle Peter Ryninin.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että koska ei ole tehty puheenjohtajan ehdotuksesta poikkeavia ehdotuksia, on se siten tullut hyväksytyksi yksimielisesti.

Päätös

Valtuusto:
Valtuusto valitsi Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamieheksi Jarno Mäkelän tilalle Peter Ryninin.

Selostus

Jarno Mäkelä on 3.12.2023 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä perusteenaan henkilökohtaiset syyt.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (Lautamieslaki) 1 § 2 mom. mukaan käräjäoikeiden lautamiehen vaaliin, valituksi tulleen lautamiehen oikeuteen kieltäytyä tehtävästä sekä lautamiehen tehtävän hoitamiseen valituksen käsittelyn ja vaalin aikana sovelletaan kuntalain (410/2015) 10 luvun kunnan luottamushenkilöä koskevia säännöksiä. Kuntalain (410/2015) 79 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan,

joksi hänet on valittu ja senkin jälkeen siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen.

Lautamiesten kelpoisuusvaatimukset ja valintaperusteet
Lautamieslain 2 §:n mukaan lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä.

Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Mainitun lain 3 § (22.2.2019/211) mukaan käräjäoikeuden lautamiesten lukumäärän vahvistaa Tuomioistuinvirasto. Jos käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluu useampia kuntia, Tuomioistuinvirasto vahvistaa kunkin kunnan alueelta valittavien lautamiesten määrän ensisijaisesti kuntien henkikirjoitettujen asukkaiden lukumäärän suhteessa. Jokaisesta kunnasta on kuitenkin valittava vähintään yksi lautamies.

Lautamieslain 4 § mukaan kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi.

Kunnasta valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa.

Sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Lautamiehen on ennen tehtävään ryhtymistä sekä tehtävän kestäessä annettava käräjäoikeudelle tuomioistuinlain 11 luvun 12 §:ssä tarkoitettu sidonnaisuusilmoitus.

Lautamiesten asemaan liittyviä Tuomioistuinviraston kannanottoja:

Tuomioistuinvirasto kiinnittää päätöksessään 16.6.2021 valtuustoryhmien ja lautamiesehdokkaiden huomiota eräisiin kannanottoihin ja seikkoihin, jotka ovat aika ajoin nousseet esiin lautamiesjärjestelmän toimivuutta ja uskottavuutta arvioitaessa.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta on käsitellessään valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomusta oikeudenkanslerin virkatoimista ja lain noudattamista koskevista havainnoista vuodelta 1994 käsitellyt myös lautamiesjärjestelmää. Perustuslakivaliokunta on 5.6.1996 antamassaan mietinnössä (PeVM 3/96) ottanut kantaa useisiin lautamiesjärjestelmää

koskeviin seikkoihin, mitkä kannanotot ovat edelleenkin ajankohtaisia ja syytä saattaa valtuustojen ja valtuustoryhmien sekä lautamiesehdokkaiden tietoon.

1) Lautamiehen riippumattomuus

Perustuslakivaliokunta toteaa muun muassa seuraavaa:

"Lautamiestenvälinnässä tulee korostaa lautamiehen tuomarintehtävää.

Lautamies ei ole poliittisella valtakirjalla toimiva kunnallinen luottamushenkilö, vaan hänen tulee olla riippumaton. Valtuustoryhmillä on tämän suhteen erityinen vastuu. Sama koskee sitä, että lautamiehiksi valittavat ovat valmiita toimimaan tehtävässään koko kauden. Ottaen huomioon lautamiehen tehtävän ja aseman tuomioistuimen jäsenenä puolueiden ei pidä vaatia lautamiehiksi valittavilta sitoumuksia ns. puolueveron maksamisesta istuntopalkkiostaan."

2) Lautamiestehtävän luonne

Lautamiehen tehtävää ei voida pitää kunnallisena luottamustehtävänä, vaikka valtuusto valitsee lautamiehet. Perustuslain mukaan tuomiovaltaa käyttävät itsenäiset ja riippumattomat tuomioistuimet.

Lautamiehet, joilla on yksilöllinen äänioikeus, ovat tuomioistuimen jäseniä ja toimivat tuomarin vastuulla. Näin ollen tehtävä on pikemminkin valtiollinen luottamustehtävä, jonka hoitamisesta maksettavat kustannukset (istuntopalkkio, ansionmenetykskorvaus ja matkakustannukset) suoritetaan valtion varoista.

Lautamiehen tehtäväeroa kunnallisista lautakunnan jäsenyyksistä ja eräistä muista kunnallisista luottamustehtävistä siinäkin suhteessa, että tuomioistuimen istunnot alkavat yleensä aamulla kello 9.00 ja istuntoja jatketaan niin pitkään, että kaikki istuntopäivälle haastetut jutut saadaan käsitellyksi. Lautamiehen tehtävä edellyttää siis varautumista koko päivän kestävään istuntoon. Erityisesti laajoissa rikosasioissa lautamiesten tulee varautua olemaan läsnä useampana päivänä peräkkäin.

3) Esteellisyyskysymyksistä

Tuomioistuinten jäsenten esteellisyyskysymyksiin kiinnitetään nykyään huomattavan paljon huomiota. Esteellisyyttä koskevat säännökset on uudistettu syyskuussa 2001 voimaan tulleella lailla. Mainittu lain muutos ja Euroopan Ihmisoikeustuomioistuimen kannanotot ovat merkinneet sitä, että esteellisten piiri on laajentunut. Vakiintunut periaate on, että tuomioistuimen on paitsi oltava puolueeton myös näytettävä puolueettomalta. Käytännön kokemukset ovat osoittaneet, että esteellisyyskysymykset ovat usein ajankohtaisia erityisesti silloin, kun lautamiehinä on esimerkiksi kunnanhallituksen tai kuntayhtymän hallituksen jäseniä.

Tuomioistuinviraston näkemyksen mukaan merkittävässä asemassa olevien kunnallisten luottamushenkilöiden tai kansanedustajien valitsemiseen lautamieheksi tulisi suhtautua pidättyväisesti.

4) Yleinen kelpoisuus

Lautamiesten valinnan osalta Tuomioistuinvirasto kiinnittää huomiota lain käräjäoikeuksien lautamiehistä 2 §:ään kokonaisuudessaan. Sen ensimmäinen momentti kuuluu seuraavasti: "Lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä."

Siten lautamieheksi ei voida valita henkilöä, jota ei ole pidettävä sopivana tehtävään. Sopivaisuuden arviointi saattaa olla hankalaa, mutta säännöksellä on ajateltu suljettavan lautamiestehtävän ulkopuolelle henkilöt, joilla on esimerkiksi rikosrekisterimerkintöjä tai jotka ovat syyllistyneet toistuvasti vähäisempiin rikoksiin. Sopivaisuuden arviointi edellyttää yleensä ehdokkaankokonaisvaltaista arviointia, jonka lopputuloksena tulisi olla johtopäätös siitä, että asianomaisen

henkilönvalinnalla ei horjuteta tuomioistuinta kohtaan tunnettua luottamusta. Valtuustoryhmällä tai valtuustoilla ei kuitenkaan yleensä ole mahdollisuutta selvittää tällaisia tietoja ja sen vuoksi lautamiesehdokkaiden tietoon tulisi saattaa edellä mainittu kelpoisuusvaatimus. Näin erityisesti sen vuoksi, että käräjäoikeudet yleensä selvittävät lautamiehiksi valittujen rikosrekisteritiedot.

5) Väestö- ja kieliryhmät

Lautamieslain 4 §:n 3 momentin mukaan kunnasta valittavien lautamiesten tulee tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, kielijakaumaa. Lautamiesjärjestelmän uskottavuutta ja kansalaisten luottamusta järjestelmään saattaisi lisätä, mikäli lautamiesten joukossa olisi myös eri etnisiä ryhmiä edustavia henkilöitä.

6) Kielitaitovaatimukset

Lautamiehille ei ole asetettu erityisiä kielitaitoa koskevia kelpoisuusvaatimuksia, toisin kuin tuomareille. Valtuustojen tehtävänä on huolehtia siitä, että lautamiehiksi valittavilla henkilöillä on tehtävän suorittamiseksi vaadittava riittävä kielitaito ja käräjäoikeuden tehtävänä on huolehtia lautamiesten istuntokokoonpanosta. Käytännössä kielitaitovaatimukset korostuvat sellaisissa käräjäoikeuksissa, jotka ovat kaksikielisiä. Tuomioistuinviraston näkemyksen mukaan valittavien lautamiesten kielitaitoon tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	14/35
Kaupunginhallitus	§ 340	18.12.2023
Valtuusto	§ 4	29.01.2024

Kaupunginhallitus 18.12.2023 § 340

Päätösehdotus Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamieheksi Jarno Mäkelän tilalle _____.

Päätös
Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	15/35
Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto	§ 75	27.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 349	18.12.2023
Valtuusto	§ 5	29.01.2024

Asianumero 3091/10.03.02/2023

Valtuusto 29.01.2024 § 5

§ 5

Länsi-Espoon lukion hankesuunnitelman hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
 Martinsen Kimmo
 Sjövall Kaisa
 Laurila Mauri
 Manner Amanda
 etunimi.sukunimi@espoo.fi
 Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
 Kaupunginhallitus

Valtuusto hyväksyy liitteenä olevan 6.11.2023 päivätyn Länsi-Espoon lukion hankesuunnitelman.

Käsittely

Kauste Räfin ym. kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen:

Mikäli suunnittelun aikana tilaohjelman mukaisia liikuntatiloja, lukion tarvitsemia juhlatiloja tai ylioppilaskirjoitusten vaatimia tiloja ei pystytä varmistamaan hankkeen osana tai ulkoisina vuokrasopimuksina, tuodaan hankesuunnitelma uudestaan päätettäväksi, jotta puuttuvat tilat voidaan lisätä kokonaisuuteen.

Räf Markkulan kannattamana teki seuraavan toivomuksen:

Valtuusto toivoo, että Länsi-Espoon lukion nimeksi otetaan käyttöön Itämeri-lukio.

Markkula Järvenpään ym. kannattamana teki seuraava toivomuksen:

Valtuusto toivoo Espoo-tarinassa määritellyn mukaisesti Kivenlahden kampuskeskuksen kehittämistä vahvaksi innovaatio- ja osaamiskeskukseksi. Tämän realisoimiseksi valtuusto kiirehtii Länsi-Espoon lukion suunnittelua ja rakentamista olennaiseksi osaksi Kivenlahden ns. Cleantech Garden kokonaisuutta, jonka olennaisten osien etenkin VTT:n, Omnian ja Laurean sijoittumis- ja rakennuspäätöksiä Espoo

aktiivisesti edistää. Lähialueen kehittämisessä valtuusto toivoo painotettavan lukioon ja muihin Cleantech Garden -toimintoihin kytkeytyvää synergiaa.

Keronen teki seuraavaan toivomuksen:

Valtuusto toivoo, että lukioiden ja muiden koulujen nimet mietitään vastaisuudessa jossain muussa instanssissa.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ei ota käsiteltäväksi Kerosen ehdotusta Hallintosäännön I osan valtuustoa koskevan luvun 28 §:n vastaisena.

Sammallahti Lahtisen kannattamana teki seuraavan toivomuksen:

Valtuusto toivoo, että koulun nimeksi muutetaan Kivenlahden lukio.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja esitti yhteenvedon keskustelun kuluessa tehdyistä ehdotuksista ja totesi, että ensin käsitellään lisäys ja sitten toivomukset.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kausteen ehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Sitten otettiin käsiteltäväksi toivomukset.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Räfin toivomusehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta vastustettiin, puheenjohtaja totesi, että on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että äänestyksessä ne, jotka kannattavat Räfin ehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka vastustavat sitä, äänestävät ei. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

Äänestyksessä valtuusto 26 äänellä 35 ääntä vastaan ja 14 äänestäessä tyhjää hylkäsi Räfin ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Markkulan toivomusehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Sammallahden toivomusehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta vastustettiin, puheenjohtaja totesi, että on äänestettävä.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	17/35
Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto	§ 75	27.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 349	18.12.2023
Valtuusto	§ 5	29.01.2024

Puheenjohtaja ehdotti, että äänestyksessä ne, jotka kannattavat Sammallahten ehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka vastustavat sitä, äänestävät ei. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

Äänestyksessä valtuusto 10 äänellä 38 ääntä vastaan ja 27 äänestäessä tyhjää hylkäsi Sammallahten ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin seuraavalla lisäyksellä:

Mikäli suunnittelun aikana tilaohjelman mukaisia liikuntatiloja, lukion tarvitsemia juhlatiloja tai ylioppilaskirjoitusten vaatimia tiloja ei pystytä varmistamaan hankkeen osana tai ulkoisina vuokrasopimuksina, tuodaan hankesuunnitelma uudestaan päätettäväksi, jotta puuttuvat tilat voidaan lisätä kokonaisuuteen.

Lisäksi hyväksyttiin seuraava toivomus:

Valtuusto toivoo Espoo-tarinassa määritellyn mukaisesti Kivenlahden kampuskeskuksen kehittämistä vahvaksi innovaatio- ja osaamiskeskukseksi. Tämän realisoimiseksi valtuusto kiirehtii Länsi-Espoon lukion suunnittelua ja rakentamista olennaiseksi osaksi Kivenlahden ns. Cleantech Garden kokonaisuutta, jonka olennaisten osien etenkin VTT:n, Omnian ja Laurean sijoittumis- ja rakennuspäätöksiä Espoo aktiivisesti edistää. Lähialueen kehittämisessä valtuusto toivoo painotettavan lukioon ja muihin Cleantech Garden -toimintoihin kytkeytyvää synergiaa.

Selostus

Hankkeen nimi on Länsi-Espoon lukio, projektinumero PRH10005. Tarveselvitys on hyväksytty kasvun- ja oppimisen lautakunnassa 27.9.2023 ja hankesuunnitelman lausunto 22.11.2023.

Hankkeen suunnittelulle on varattu 200 000 euron määräraha vuoden 2023-2031 investointiohjelmassa, jota ei kuitenkaan ole ollut tarvetta käyttää tässä valmistelutyössä. Hankkeen toteuttamiselle ei ole varattu määrärahaa investointiohjelmassa. Valtuusto päättää hankkeen toteuttamisen tarvitsemasta investointimäärärahasta erikseen.

Tilapalvelut liikelaitos on yhteistyössä kasvun- ja oppimisen toimialan kanssa selvittänyt Länsi-Espoon lukion toteuttamisen edellytyksiä osana Espoonlahden alueen kouluselvitystä sekä lukioverkko selvitystä vuosien 2022 ja 2023 aikana. Lukion osalta on tarkasteltu Kiviruukin, Kivenlahden ja Espoonlahden alueiden tonttivarantoja sekä mahdollisuuksia ja lopputuloksena päädytty siihen, että ainoa varteenotettava ratkaisu

kyseisellä tarkastelualueella on lukion tilojen sijoittuminen Saunalahti/Kiviruukki alueelle kortteliin 42004, jossa on kaavamerkintänä KTY-1. Korttelialueeseen on myönnetty suunnitteluvaraus NCC-Property Development Oy:lle (jäljempänä NCC) ja Omnialle alueen kehittämistä varten Clean Tech Garden (CTG) puhtaan teknologian osaamiskeskittymä konseptin alla.

Keväällä 2022 käytiin Omnian kanssa keskusteluja mahdollisesta yhteishankkeesta ja siinä saavutettavista synergiahyödyistä. Selvitysten aikana osoittautui, että aikataulu ym. syiden takia, olisi selkein kuitenkin edistää hankkeita toisistaan riippumattomina, mutta tunnistettujen potentiaalisten synergiahyötyjen hyödyntäminen mielessä pitäen. Hankkeiden jatkokehittämisen aikana näitä on mahdollista vielä tarkentaa ja sopia.

Keväällä 2023 kontaktoitiin toisen suunnitteluvarauksen haltijaa lukion mahdollisesta sijoittumisesta suunnitteluvarausalueelle Omniasta riippumattomasti, mutta kuitenkin siten, että tilojen yhteiskäytölle luotaisiin edellytykset. NCC esitti, että lukio voisi sijoittua suunnitteluvarausalueen koillispuolella olevaan aloituskortteliin, johon VTT:lle oltiin toteuttamassa tiloja kohteen ensimmäiseen vaiheeseen. NCC laadittiin tästä alustavan tilaohjelman perusteella tilasijoitustarkastelun loppukeväästä 2023, jonka pohjalta voitiin todeta yhdessä Kasvun ja oppimisen toimialan edustajien kanssa lukion sijoittumisen onnistuvan varsin hyvin esitettyyn rakennuskokonaisuuteen. Päivitetyn tilaohjelman pohjalta tehty alustava tilatarkastelu rakennukseen on oheismateriaalina. CTG konsepti luo kokonaisuutena kiinnostavan tulevaisuuden puhtaan teknologian ympäristön, mistä voi olla merkittävää etua myös lukion oppimisympäristöä ajatellen. Yhteistyö- sekä synergiamahdollisuuksia ja CTG konseptia on kuvattu tarkemmin hankesuunnitelmassa ja oheismateriaalissa.

Lukioverkkoselvityksen mukaan vuonna 2023 Espoossa noin 70 % perusopetuksen päättävästä ikäluokasta hakeutui ensisijaisesti lukioon, ja lukiokoulutuksen opiskelijamäärä kasvaa tulevina vuosina voimakkaasti. Uudisrakennuksesta vuokrattavilla tiloilla pyritään vastaamaan tähän tarpeeseen. Lukioverkko palvelee koko kaupunkia, ja Länsi-Espoon lukion erinomainen sijainti hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella mahdollistaa opiskelijoiden saapumisen eri puolelta kaupunkia.

Ennustetut aloituspaikkamäärät 2020-luvulle ovat seuraavat:
2024: 2115, 2025: 2175, 2026: 2347, 2027: 2311, 2028: 2260
2029: 2293

Espoon suomenkielisten lukioden nykyisiin kiinteistöihin tai vuokrattaviin lisätiloihin ei ole mahdollista sijoittaa kaikkia edellä mainittuja aloituspaikkoja.

Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto

§ 75

27.11.2023

Kaupunginhallitus

§ 349

18.12.2023

Valtuusto

§ 5

29.01.2024

Länsi-Espoon lukion suunnittelussa mitoittava oppilasmäärä on 1 200 opiskelijaa, mikä parantaa lukiokoulutuksen saatavuutta Espoossa. Lisäksi on arvioitu lukiossa opiskelevia hitaammin eteneviä olevan n. 100 opiskelijaa, jotka osin lisäävät tiloissa opiskelevien määrää.

Tilasuunnittelun yhtenä oleellisena lähtökohtana on asetettujen tilatehokkuustavoitteiden saavuttaminen huomioiden samalla toiminnan tiloille asettamat toiminnalliset vaatimukset ja tilojen toimivuus ja viihtyisyys oppimis- ja työympäristönä. Hankkeen tilaohjelma ja arvioidut hyötyneliömäärät ovat alustavat ja täsmentyvät suunnittelun aikana huomioiden asetetut tavoitteet.

Tilat mahdollistavat monipuolisten opetus-, ohjaus- ja opiskelumenetelmien käytön, joilla on yhteys oppiaineissa edellytettyyn tiedonalan käsitteelliseen ja menetelmälliseen osaamiseen. Hyvä opiskeluympäristö tukee sekä vuorovaikutusta ja yhdessä työskentelyä, että itsenäistä opiskelua. Opiskeluympäristöjen suunnittelussa kiinnitetään huomiota saavutettavuuteen ja esteettömyyteen.

Rakennuksen tilat toteutetaan niin, että tilat ovat käyttötarkoitus huomioiden muuntojoustavat mahdollistaen myös tilojen yhdistämisen suurten opiskelijamäärän kurssveja silmällä pitäen. Yleisopetustilojen yhdisteltävyys suuremmaksi kokonaisuudeksi palvelee myös ylioppilaskirjoitusten järjestämistä. Suurempaa tilaa voidaan hyödyntää toiminnallisessa opetuksessa. Suunnittelussa huomioidaan riittävät tekniset ratkaisut sekä opetusta, että ylioppilaskirjoitusten järjestämistä varten. Koko rakennukseen tulee sekä kiinteä että langaton verkko, mikä tuo uusia mahdollisuuksia tilojen joustavaan käyttöön. Kaikki tilat ovat langattoman verkon piirissä. Avautuvien oppimisympäristön akustiikkasuunnittelussa otetaan huomioon erityyppiset opetustilanteet.

Länsi-Espoon lukion Kiviruukissa sijaitsevaan rakennukseen ei ole suunnitteilla liikuntatiloja. Liikuntatuntien sekä isompien juhlatilaisuuksien (lakkiaiset ja vanhojen tanssit) pitämisen järjestämismahdollisuudet selvitetään lähialueella sijaitsevista muista kiinteistöistä käyttöaikojen varausperiaatteella – esimerkiksi läheisestä liikuntakeskuksesta. Ruokalatala toimii tavanomaisempien tilaisuuksien pitopaikkana ja sen yhteyteen pyritään toteuttamaan näyttämöratkaisu. Espoonlahden liikuntapuistoon ja sen tarjoamiin ulkoliikunta-alueisiin on varsin lyhyt metromatka. Pääosa lukion tarvitsemista väestönsuojapaikoista toteutetaan Kivenlahden metroaseman huoltotunneliin sijoittuvaan yhteisväestönsuojaan kuten Matinkylässä.

Toimistotalokokonaisuus, johon lukion tilat sijoittuisivat, on teknisiltä- ja ympäristötehokkuustavoitteiltaan kaupungin omia hankkeita vastaava, joiltakin osin nämä jopa ylittävä, mikä tukee hyvin Espoon

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	20/35
Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto	§ 75	27.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 349	18.12.2023
Valtuusto	§ 5	29.01.2024

hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamista ja CTG:n kokonaiskonseptin tavoitteita.

Länsi-Espoon lukion alustavaa tilaohjelmaa on tarkennettu hankesuunnittelun yhteydessä ja sen pohjalta arvioiduksi laajuudeksi muodostuisi n. 6 800–7 500 hyötyneliötä (hym²). Tilapalvelut-liikelaitoksen arvio kokonaislaajuudesta on n. 9 860–11 200 bruttoneliötä (brm²), kun tehokkuutena (brm²/hym²) käytetään tavoiteltavaa 1,45 tunnuslukua. NCC:n arvio kokonaislaajuudesta on alustavasti jonkin verran suurempi. Tilapalveluiden arvio vastaavan oman hankkeen kustannuksista on n. 36–41 milj. euroa em. laajuuksiin ja tavoitteen mukaisiin tunnuslukuihin perustuen. Sisäisen vuokran suuruus, perustuen NCC:n alustavaan vuokra-arvioon, on noin 3–3,6 milj. euroa sisältäen ylläpidon ja metrotunneliin sijoittuvien väestönsuojapaikkojen vuokratilakustannuksen. Lisäksi tulee käyttöaikakorvaukset liikuntatiloista, joiden suuruuden on arvioitu olevan yhteensä n. 100–140 000 euroa vuodessa. Ensikertaisen kalustamisen kustannuksiksi on arvioitu 1,2–1,5 milj. euroa ja siivouskustannuksiksi 0,25 milj. euroa vuodessa. Tarvittavat pysäköintipaikat ovat vuokrattavissa erikseen aluksi maantasopysäköintinä ja myöhemmin viereiseen kortteliin rakentuvasta pysäköintilaitoksesta Matinkylää vastaavalla periaatteella.

Luonteva aikataulu sekä CTG:n toteuttamisen, että lukioverkoston näkökulmasta olisi suunnittelu ja valmistelu Q1/2024-Q1/2025 ja rakentaminen Q3/2025-5/2027, jolloin lukion toiminta voisi alkaa elokuussa 2027.

Hankkeen vuokrasopimus tuodaan erikseen päätettäväksi myöhemmin, kun lopullinen sisältö, laajuus ja suunnittelu ovat edenneet riittävän pitkälle ja vuokrahinta on saatu em. pohjalta täsmennettyä.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.12.2023 § 349

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan 6.11.2023 päivätyn Länsi-Espoon lukion hankesuunnitelman.

Käsittely

Tiina Elo Partasen ym. kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen:

Kaupunginhallitus edellyttää, että tilasuunnittelua ohjataan tilojen toimivuuden ja toiminnallisten vaatimusten ehdoilla hankesuunnitelman

tilaohjelman mukaisesti. Mikäli tästä jouduttaisiin poikkeamaan, on hankesuunnitelma tuotava uudelleen kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaoston käsiteltäväksi

Partanen Kauman ym. kannattamana teki seuraavan lisäsehdotuksen:

Kaupunginhallitus edellyttää, että mikäli suunnittelun aikana tilaohjelman mukaisia liikuntatiloja, lukion tarvitsemia juhlatiloja tai ylioppilaskirjoitusten vaatimia tiloja ei pystytä varmistamaan hankkeen osana tai ulkoisina vuokrasopimuksina, tuodaan hankesuunnitelma uudestaan päätettäväksi, jotta puuttuvat tilat voidaan lisätä kokonaisuuteen.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava Tiina Elon kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 8 äänellä 6 ääntä vastaan 1 ollessa poissa hyväksyneen Tiina Elon ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Partasen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan 6.11.2023 päivätyn Länsi-Espoon lukion hankesuunnitelman.

Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää

1

että tilasuunnittelua ohjataan tilojen toimivuuden ja toiminnallisten vaatimusten ehdoilla hankesuunnitelman tilaohjelman mukaisesti. Mikäli tästä jouduttaisiin poikkeamaan, on hankesuunnitelma tuotava uudelleen kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaoston käsiteltäväksi.

2

että mikäli suunnittelun aikana tilaohjelman mukaisia liikuntatiloja, lukion tarvitsemia juhlatiloja tai ylioppilaskirjoitusten vaatimia tiloja ei pystytä varmistamaan hankkeen osana tai ulkoisina vuokrasopimuksina, tuodaan hankesuunnitelma uudestaan päätettäväksi, jotta puuttuvat tilat voidaan lisätä kokonaisuuteen.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	22/35
Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto	§ 75	27.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 349	18.12.2023
Valtuusto	§ 5	29.01.2024

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan 6.11.2023 päivätyn Länsi-Espoon lukion hankesuunnitelman.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa. Puheenjohtaja Partanen Kajavan kannattamana teki seuraavan lisäsesityksen:

” Mikäli suunnittelun aikana tilaohjelman mukaisia liikuntatiloja, lukion tarvitsemia juhlatiloja tai ylioppilaskirjoitusten vaatimia tiloja ei pystytä varmistamaan hankkeen osana tai ulkoisina vuokrasopimuksina, tuodaan hankesuunnitelma uudestaan jaoston päätettäväksi, jotta puuttuvat tilat voidaan lisätä kokonaisuuteen.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Partasen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaoston hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi kaupunginhallituksen tila ja asuntojaosto päätti:

” Mikäli suunnittelun aikana tilaohjelman mukaisia liikuntatiloja, lukion tarvitsemia juhlatiloja tai ylioppilaskirjoitusten vaatimia tiloja ei pystytä varmistamaan hankkeen osana tai ulkoisina vuokrasopimuksina, tuodaan hankesuunnitelma uudestaan jaoston päätettäväksi, jotta puuttuvat tilat voidaan lisätä kokonaisuuteen.”

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma Länsi-Espoon lukio 20231106
- 2 Äänestyslistat § 5

Oheismateriaali

- Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätös 27.09.2023 Länsi-Espoon lukion tarveselvityksestä
- Tarveselvitys 27.9.2023
- Clean Tech Garden (CTG) konseptiesite

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	23/35
Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto	§ 75	27.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 349	18.12.2023
Valtuusto	§ 5	29.01.2024

- Alustava tarkastelu lukion tilojen sijoittumisesta rakennukseen, pohjapiirustukset
- Kasvun ja oppimisen lautakunnan lausunto Länsi-Espoon lukion hankesuunnitelmasta

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	24/35
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 199	13.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 7	08.01.2024
Valtuusto	§ 6	29.01.2024

Asianumero 3739/12.04.00/2023

Valtuusto 29.01.2024 § 6

§ 6

Valtuustokysymys lapsen oikeuksien toteutumisesta ja lapsibudjetoinnista

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaarnalehto Annika
Kilpeläinen Anna
Leppänen Marianne
Yli-Leppälä Henna
Saloranta-Eriksson Outi
Plosila Riina
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ym. 20.11.2023 jättämään valtuustokysymykseen lapsen oikeuksien toteutumisesta ja lapsibudjetoinnista Espoossa sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Ira Hietanen-Tanskanen ja 41 muuta valtuutettua ovat 20.11.2023 jättäneet valtuustokysymyksen lapsen oikeuksien toteutumisesta ja lapsibudjetoinnista Espoossa.

Valtuustokysymyksessä todetaan, että lasten ja nuorten asiat korostuvat sote-uudistuksen myötä kuntien toiminnassa entistä enemmän. Kaupunginhallitus on 14.3.2022 § 87 käsitellyt valtuustolle tehtävää ehdotusta Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman hyväksymisestä vuosille 2022–2025 ja on samalla päättänyt, että Espoo osallistuu

lapsibudjetoinnin kehittämiseen osana valtakunnallista verkostomaista työtä sote-uudistuksen voimaantultua.

Valtuustokysymyksessä esitetään seuraavat kysymykset:

1. Miten Espoossa eri toimialoilla edistetään ja seurataan lapsen oikeuksien ja kansallisen lapsistrategian toteutumista? Kuka tai ketkä tätä työtä johtavat kaupungin tasolla?
2. Miten lapsibudjetoinnin kehittäminen Espoossa on alkanut?

Valtuustokysymys liittyy Espoo-tarinaan, jonka mukaan kaupungin tavoitteena on olla Suomen paras kaupunki lapsille, nuorille ja lapsiperheille. Kysymys liittyy myös kasvun ja oppimisen toimialan tarinaan, jonka ohjaamana henkilöstö työskentelee yhdessä oppijoiden ja huoltajien kanssa siten, että jokaiselle lapselle ja nuorelle löydetään parhaat edellytykset kasvaa, kehittyä, oppia ja osallistua sekä ohjatussa toiminnassa että vapaa-ajalla. Hyvinvointia tukevaa toimintaa rakennetaan yhdessä.

Valmistelu

Lausunto on valmisteltu kasvun ja oppimisen toimialan tulosityksiköiden, toimialan esikunnan, elinvoiman tulosalueen ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyönä. Lausunto on käsitelty kasvun ja oppimisen lautakunnassa 13.12.2023 ja Svenska rum -lautakunnassa 14.12.2023.

Kansallinen lapsistrategia, lasten oikeudet ja lapsibudjetointi Suomen ensimmäinen kansallinen lapsistrategia julkaistiin 23.2.2021 (Valtioneuvoston julkaisuja 2021:8). Sen tavoitteena on aidosti lapsi- ja perhemyönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi. Strategian taustalla ovat YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen neljä yleisperiaatetta: syrjimättömyys, lapsen edun ensisijaisuus, lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen, sekä lapsen osallisuus. Strategiaan on kirjattu lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja oikeuksien toteutumisen nykytila Suomessa sekä keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet niiden edistämiseksi. Lapsistrategia on tarkoitettu ohjaamaan hallituskausittain laadittavaa toimeenpanosuunnitelmaa. Pääministeri Orpon hallituksen toimeenpanosuunnitelma on valmisteilla ja julkaistaan talvella 2024.

Lapsibudjetointi tarkoittaa talousarvion tarkastelemista lapsen oikeuksien näkökulmasta. Valtuustokysymyksessä viitataan kaupunginhallituksen päätökseen 14.3.2022 § 87, jonka mukaan Espoo osallistuu lapsibudjetoinnin kehittämiseen osana valtakunnallista verkostomaista työtä sote-uudistuksen voimaantultua. Valtakunnallisessa verkostomaisessa työssä on käynnissä syyskuussa 2023 alkanut pilotointivaihe. Kyseisessä hyvinvointialueiden toiminnan kehittämiseen

tähtävässä kansallisen lapsibudjetoinnin pilotoinnissa vuosille 2023-2024 ovat mukana Pirkanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueet. Pilotin yhteyteen luodaan verkosto hyvinvointialueista ja kunnista, jotka tällä hetkellä kehittävät tai aikovat kehittää lapsibudjetointia alueellaan. Pilotin aikana tullaan järjestämään työpajoja kaikille verkoston jäsenille ja jakamaan säännöllisesti tietoa kehittämistyön etenemisestä eri alueilla.

Vastaukset valtuustokysymyksiin

1. Miten Espoossa eri toimialoilla edistetään ja seurataan lapsen oikeuksien ja kansallisen lapsistrategian toteutumista?

Kasvun ja oppimisen toimialan perustehtävä toteuttaa lapsen oikeuksia. YK:n lapsen oikeuksien sopimus velvoittaa kunnioittamaan ja noudattamaan siinä taattuja lapsen oikeuksia myös kaikessa opetuksessa ja kasvatuksessa. Sopimus antaa opetukselle oikeudellisen perustan. Lapsen oikeuksien sopimuksen yleisperiaatteet velvoittavat kaikkia lasten kanssa ja lasten hyväksi työskenteleviä. Myös lukion päätöksissä ja toiminnassa lapsen oikeuksien sopimuksella on tärkeä ohjaava merkitys.

Lapsen oikeudet huomioidaan kaikissa toimialan opetussuunnitelmissa. Näissä ohjataan huomioimaan oppilaiden näkemykset opetuksen suunnittelussa ja koulutyössä, ja siksi lasten osallisuus on luonteva osa kasvatus- ja koulutyötä. Jo esiopetuksessa lasten kanssa tutustutaan oikeuksiin hyödyntäen YK:n yleissopimusta lapsen oikeuksista. Lasten kanssa muun muassa laaditaan ja kehitetään esiopetusryhmän sääntöjä. Perusopetuksessa lapsen oikeuksiin tutustutaan uskonnon ja elämänkatsomustiedon sekä terveystiedon oppiaineiden opetuksessa. Myös laaja-alaisen osaamisen kokonaisuus – ”Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen” - ohjaa tutkimaan lasten oikeuksia osana eri oppiaineiden opetusta.

Lasten ja nuorten osallisuuden toteutumista seurataan osana vuosittaisia arviointikyselyitä. Tulosyksiköissä on myös useita lapsia ja nuoria osallistavia toimintamalleja, kuten oppilas- ja opiskelijakuntatoiminta sekä osallistava budjetointi, mm. ManiMiitti.

Kasvun ja oppimisen toimiala on sitoutunut edistämään kansallista lapsistrategiaa. Kasvun ja oppimisen toimialan henkilöstöä on kannustettu osallistumaan lapsistrategian toimeenpanosuunnitelman suurimpaan toimenpiteeseen, 16.2.2023 julkaistuun maksuttomaan lapsen oikeuksien verkkokoulutukseen ammattilaisille. Koulutukset ovat osa kansallisen lapsistrategian jalkautusta ja niistä on kerrottu mm. kaupungin henkilöstön Essi-intranetissä viimeksi Lapsen oikeuksien viikolla 20.11.2023. Samassa yhteydessä muistutettiin myös lapsivaikutusten arvioinnista päätöksenteossa, jossa on sovittu kaupungin tasolla käytettävien päätösten

vaikutusten ennakoarviointiohjeistuksia ja lomakkeita, joista on oma Essi-sivunsa. Ohjeistusta on myös tarkennettu 3.10.2023 kasvun ja oppimisen toimialan johtoryhmässä.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ohjausryhmän tehtävänä on seurata Espoon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteutumista. Espoon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa 2022-2025 on huomioitu lasten oikeudet. Kansallisen lapsistrategian näkökulmasta hyvinvointisuunnitelman periaatteissa korostuvat erityisesti lapsen osallisuuden vahvistaminen ja eriarvoisuuden torjunta sekä lasten ja perheiden tarpeita vastaavien palvelujen vahvistaminen. Toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnissa hyödynnetään mm. kouluterveyskyselyn tuloksia, ja niistä raportoidaan seuraavaksi tilinpäätöksen yhteydessä alkuvuodesta 2024.

Lapsiin ja nuoriin kohdistuvan kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän vastainen suunnitelma (Yhdessä vahvaksi yhteisöksi – Ei kiusaamiselle) on päivityksen alla sen tultua osaksi Espoon opiskeluhoitosuunnitelmaa. Toimenpiteitä kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumiseen on toteutettu syksyn aikana mm. kiusaamisesta ja häirinnästä kertovan Mutteri ja Vatupassi-videon ja tehtäväkorttien muodossa, jonka tekoon myös oppilaskuntia oli osallistettu. Kouluilla on käytössä K-0+ työntekijät vaikeiden kiusaamis- ja väkivaltatilanteiden tueksi. Lisäksi somessa tapahtuvaan kiusaamiseen ja häirintään puuttumista tuetaan Someturva-palvelulla, joka on nyt käytössä kaikilla kouluilla perusopetuksesta lukioihin.

Elinvoiman tulosalueen tulosityksiköt edistävät kaikki omilla toimillaan lapsen oikeuksien ja kansallisen lapsistrategian toteutumista. Valtuusto päätti 20.11.2023 § 132, että kaupunkitasoinen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja siihen kytkeytyvistä kokonaisuuksista, siirtyy konsernihallinnosta elinvoiman tulosalueen vastuulle perustettavaan esikuntaan 1.1.2024 alkaen. Esikunta vastaa jatkossa myös asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämisestä ja sen ohjauksesta.

Lapsen oikeuksien sopimuksen 31 artiklan mukaan lapsella on oikeus lepoon ja vapaa-aikaan, hänen ikänsä mukaiseen leikkimiseen ja virkistystoimintaan sekä vapaaseen osallistumiseen kulttuurielämään ja taiteisiin. Kulttuurin tulosityksikkö vastaa tähän tarpeeseen monella tasolla: kirjastot tarjoavat lapsille matalan kynnyksen mahdollisuuden vieraila mitä mielikuvituksellisimmissa maailmoissa. Ne toimivat myös yhteisöllisinä ja omaehtoisina kohtaamispaikkoina paitsi perheille, myös nuorille. Tänä vuonna alkanut yhteistyö neuvoloiden kanssa antaa eväitä koko elämän mittaiselle kulttuurimatkalle. Joskus matka aloitetaan jo ennen syntymää: Tapiola Sinfoniettan kummilasten kanssa musisoidaan jo silloin, kun

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 199
§ 7
§ 6

13.12.2023
08.01.2024
29.01.2024

vauvat ovat vielä kohdussa. Lasten kulttuurikeskus Aurora tarjoaa espoolaisille lapsille monipuolisia ja laadukkaita kulttuurielämyksiä. Harrastamisen Suomen mallin kautta lapset ja nuoret pääsevät toteuttamaan itseään valitsemallaan tavalla. Lasten ja nuorten osallisuus huomioidaan laajasti toiminnan suunnittelussa, kuten sopimuksen artikla 12 edellyttää.

Liikunnan ja urheilun tulosityksikön periaate on: "Jokaisella on oikeus saada mahdollisuus". Yksikössä on yhdessä seurojen kanssa rakennettu maksuton harrastuspolku 2–20 –vuotiaille. Se kerää viikoittain yli 2500 lasta ja nuorta harrastusten pariin noin 150 eri ryhmässä. Toiminnalla tavoitetaan 6–7 % kaikista espoolaisnuorista ja 13–15 % niistä nuorista, jotka eivät ole mukana seuratoiminnassa. Yläkoulujen kanssa yhteistyössä panostetaan yläkoululaisten harrastusiltaan. Mukana keskiviikkoiltapäivisin on yli 1 000 lasta ja nuorta. Näistä hieman yli 10 % on sellaisia, jotka eivät harrasta ja 900 harrastavaa nuorta saa mahdollisuuden vapaailtaan ja tärkeään sosiaaliseen toimintaan perheen ja ystävien kanssa. Yksi seurojen avustusperiaatteista on seuratoiminnan vastuullisuus ja kestävä kasvatuksen periaatteisiin sitoutuminen. Lasten ja nuorten eteen Espoossa toimii noin 300 seuraa lähes 100 lajissa. Jäseniä on seuroissa yhteensä noin 48 000, arviolta 35 000 lasta. Liikunnan ja urheilun avustukset kohdentuvat pelkästään alle 20-vuotiaille nuorille harrastajamäärien perusteella. Yleisavustusta ja vuokra-avustusta jaetaan vuosittain yhteensä 4 550 000 euroa. Lasten yhdenvertainen mahdollisuus osallistua ja oikeus turvalliseen lapsuuteen on palvelujen peruskivi. Eriarvoisuutta ja syrjäytymistä ehkäistään aktiivisesti. Leiki ja liiku -toiminta on hyvä esimerkki tasavertaisesta liikunnan mahdollistamisesta 5–6-vuotiaille lapsille. Elokuussa alkaneessa pilotissa liikkuu yhteensä noin 900 lasta ja tavoitteena on edelleen laajentaa toimintaa. Leiki ja liiku toiminnassa tehdään yhteistyötä suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen sekä liikuntaseuran kanssa.

Elinkeino ja työllisyys -tulosityksikön yhtenä tavoitteena on edistää kaikkien mukana oloa työelämässä, tämä osaltaan vaikuttaa espoolaisten hyvinvointiin. Vastuussa korostuu Espoo-tarinan mukaisesti erityisesti muun muassa nuorten työllistyminen. Työllisyyspalveluiden toiminta ja palvelut kohdistuu pääasiassa 18–29-vuotiaisiin nuoriin ja nuoriin aikuisiin Työllisyys Espoon toimipisteissä ja Ohjaamotalon verkostossa, mutta asiakkaina voivat olla myös alle 18-vuotiaat nuoret. Nuorten palveluita on kehitetty esimerkiksi nuorten asiakasraatien kautta. Lisäksi elinkeino ja työllisyys -tulosityksikkö vastaa kansainvälisten osaajien pitovoiman edistämisestä ja järjestää muun muassa Hello Espoo -tapahtumia. Ne lisäävät uusien espoolaisten tietoisuutta kuntalaisille tarjottavista palveluista, kuten lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksista sekä varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluista.

Kaupunkiympäristön toimiala edistää ympäristön kehittämistä tasapuolisesti kaikki asukkaat ja käyttäjät huomioiden. Lasten oikeuksien tukeminen on huomioitu maankäyttö- ja rakennuslaissa, jota noudatetaan rakentamisessa. Toimiala rakentaa ja ylläpitää lasten päiväkotia, kouluja sekä asukaspuistoja. Liikuntapaikkoja, kuten pelikenttiä, uima- ja urheiluhalleja rakennetaan ja ylläpidetään yhteistyössä elinvoiman tulosalueen kanssa. Toimiala edistää myös lähiluonto- ja viheralueiden rakentamista ja käyttöä sekä huolehtii liikenne- ja muusta turvallisuudesta.

2. Miten lapsibudjetoinnin kehittäminen Espoossa on alkanut?

Espoon kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman 2024–2026 laadintaohjeissa ei erikseen oteta kantaa lapsibudjettiin. Kunnan eri toimialojen tavoitteena on edistää lasten ja nuorten osaamista sekä hyvinvointia. Kasvun ja oppimisen toimialan tehtävät kohdistuvat laajasti varhaiskasvatukseen, koulutukseen ja nuorisopalveluihin. Elinvoiman tulosalueella edistetään lasten ja nuorten hyvinvointia liikunnan ja kulttuurin keinoin. Talousarvion teksti ja taulukot erittelevät tarkemmin talouden ja toiminnan kohdistumisen eri tulosyksiköiden ja palvelujen osalta.

Kuten aikaisemmin mainittiin, hyvinvointialueiden toiminnan kehittämiseen tähtäävä kansallinen lapsibudjetoinnin pilotointi on vasta alkanut, syyskuussa 2023. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ei ole pilotoinnissa mukana.

Lisäksi kasvun ja oppimisen lautakunta totesi kokouksessaan 13.12.2023, että erityisesti kasvun ja oppimisen toimialalla tehdään hyvää työtä lapsen oikeuksien edistämiseksi. Lautakunta on erityisen tyytyväinen, että toimialalla on ohjeistettu lapsivaikutusten arvioinnista. On myös hienoa, että koulutusta on tarjottu kaupungin työntekijöille. Lautakunta katsoo, että olisi tärkeää, että lapsen oikeuksien edistämistä, lapsistrategian toteuttamista kuten lapsivaikutusten arviointia johdettaisiin ja seurattaisiin koko kaupungintasolla. Lisäksi lautakunta toivoo, että Espoo ottaa käyttöön lapsibudjetoinnin mahdollisimman pian ja liittyy UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -ohjelmaan.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 08.01.2024 § 7

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ym. 20.11.2023

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

30/35

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 199
§ 7
§ 6

13.12.2023
08.01.2024
29.01.2024

jättämään valtuustokysymykseen lapsen oikeuksien toteutumisesta ja lapsibudjetoinnista Espoossa sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 13.12.2023 § 199

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa selostusosan mukaisen lausunnon valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ja 41 muun valtuutetun 20.11.2023 jättämään valtuustokysymykseen lapsen oikeuksien toteutumisesta ja lapsibudjetoinnista Espoossa.

Käsittely

Hietanen-Tanskanen esitti Kurrin, Koposen, Hagerlundin, puheenjohtaja Räfän ja Kosken kannattamana seuraavan toivomuksen:

”Lautakunta toteaa, että erityisesti kasvun ja oppimisen toimialalla tehdään hyvää työtä lapsen oikeuksien edistämiseksi. Lautakunta on erityisen tyytyväinen, että toimialalla on ohjeistettu lapsivaikutusten arvioinnista. On myös hienoa, että koulutusta on tarjottu kaupungin työntekijöille. Lautakunta katsoo, että olisi tärkeää, että lapsen oikeuksien edistämistä, lapsistrategian toteuttamista kuten lapsivaikutusten arviointia johdettaisiin ja seurattaisiin koko kaupungintasolla. Lisäksi lautakunta toivoo, että Espoo ottaa käyttöön lapsibudjetoinnin mahdollisimman pian ja liittyy UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -ohjelmaan.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja Räf tiedusteli, voidaanko Hietanen-Tanskasen toivomus hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyiksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta antoi selostusosan mukaisen lausunnon valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ja 41 muun valtuutetun 20.11.2023 jättämään valtuustokysymykseen lapsen oikeuksien toteutumisesta ja lapsibudjetoinnista Espoossa.

Lisäksi lautakunta totesi, että erityisesti kasvun ja oppimisen toimialalla tehdään hyvää työtä lapsen oikeuksien edistämiseksi. Lautakunta on erityisen tyytyväinen, että toimialalla on ohjeistettu lapsivaikutusten arvioinnista. On myös hienoa, että koulutusta on tarjottu kaupungin työntekijöille. Lautakunta katsoo, että olisi tärkeää, että lapsen oikeuksien

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	31/35
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 199	13.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 7	08.01.2024
Valtuusto	§ 6	29.01.2024

edistämistä, lapsistrategian toteuttamista kuten lapsivaikutusten arviointia johdettaisiin ja seurattaisiin koko kaupungintasolla. Lisäksi lautakunta toivoo, että Espoo ottaa käyttöön lapsibudjetoinnin mahdollisimman pian ja liittyy UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -ohjelmaan.

Nämnden Svenska rum 14.12.2023 § 91

Förslag

Föredragande

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ym. 20.11.2023 jättämään valtuustokysymykseen lapsen oikeuksien toteutumisesta ja lapsibudjetoinnista Espoossa sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Ekonomi- och förvaltningsdirektör Timo Ketonen var föredragande, då direktör för sektorn för Fostran och lärande Harri Rinta-aho var förhindrad.

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys lapsen oikeuksien toteutumisesta ja lapsibudjetoinnista Hietanen-Tanskanen Ira ja 41 kaupunginvaltuutettua

Tiedoksi

§ 7

Kokouksessa jätetyt aloitteet ja kysymykset

Selostus

Puheenjohtaja totesi, että hallintosäännön I osan 1 luvun 7 §:n mukaisina aloitteina oli jätetty seuraavat aloitteet:

- Valtuutetut Järvinen ym. esittävät: "Valtuustoaloite Espoon huoltovarmuuden ja kriisinkestävyuden varmistamiseksi".

- Valtuutetut Ülle ja Nevanlinna ym. esittävät: "Valtuustoaloite biodiversiteettipuiston perustamisesta Espooseen".

Lisäksi puheenjohtaja totesi, että kokouksen aikana oli jätetty 2 kpl valtuustokysymyksiä.

Päätös

Valtuusto:

Puheenjohtajan ehdotukseen yhtyen valtuusto yksimielisesti lähetti aloitteet ja kysymykset kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 1, § 2, § 6, § 7

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 3, § 4, § 5

Kunnallisvalitus

Edellä mainittuihin päätöksiin haetaan muutosta valittamalla.

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Muutosta päätöksiin haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua päätöksen lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on julkaistu, ei oteta lukuun valitusaikaa laskettaessa.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen omakätisesti allekirjoitettava. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle osoitteella:

Helsingin hallinto-oikeus, kirjaamo
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000
Telekopio: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Virasto-aika: 8.00 – 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Omalla vastuulla valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Omalla vastuulla valituksen voi toimittaa ennen valitusajan päättymistä myös telekopiona tai sähköpostilla. Määräajassa toimitettava asiakirja on lähetettävä ennen määräajan päättymistä lainkäyttöviranomaiselle siten, että asiakirja on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen käsittelyn maksullisuus

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa valitusviranomaiselta. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa valitusviranomaiselta sekä tuomioistuinlaitoksen sivustolta.